

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 001-07/16-1/ EPA 1638-VII
Ljubljana, 8. 12. 2016

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) in 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F), oblikovala naslednje

Mnenje

**k Predlogu zakona o spremembi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v
Republiki Sloveniji (ZPDPD-D) – skrajšani postopek**

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 64. seji 8. 12. 2016 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-D), ki ga je v obravnavo po skrajšanem postopku Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer.

Komisija predlog zakona **podpira**.

Komisijo je predstavnik predlagatelja dr. Milan Brglez seznanil s ključnimi argumenti za vložitev predloga zakona, s katerim se po štirih letih od sprejema Zakona za uravnoteženje javnih financ (v nadaljevanju: ZUJF) predlaga ponovna uvedba 2. januarja kot prostega dne.

V razpravi komisije so bila izražena precej različna stališča članov komisije, ki so zastopniki različnih družbenih interesov v Državnem svetu. Tako so predstavniki interesov delodajalskih organizacij v Državnem svetu kot problematične izpostavili predvsem način vložitve predloga zakona v zakonodajno proceduro (odsotnost poprejšnjega usklajevanja o vsebini predloga zakona z Ekonomsko-socialnim svetom in proučitev možnosti ukinitve kakšnega drugega praznika v zameno za ponovno uvedbo 2. januarja); pomanjkanje konkretnih analiz dejanskih posledic morebitnega sprejema predlagane zakonske novele, zlasti za gospodarstvo; opozorila o še vedno nestabilnem gospodarskem okolju; neusklajenost določanja 2. januarja kot prostega dne z ureditvijo prostih dni v gospodarskih partnericah Slovenije ter predvsem številne negativne posledice ponovne uvedbe 2. januarja za delodajalce (višji stroški dela za delo zaposlenih na praznični dan; sprejetje zakona tik pred zdajci bo vplivalo na že potrjene plane dela, proizvodnje, naročil in dobav v letu 2017 itd.).

Na drugi strani pa je bila izražena podpora predlogu zakona, med drugim zaradi dejstva, da se dejansko vrača neka pravica, ki je v preteklosti že veljala, a je bila zaradi finančne in gospodarske krize ljudem ad hoc odvzeta. Torej dela prost dan, ki je bil do sprejema ZUJF v veljavi kar nekaj desetletij in ki je bil nato ukinjen brez pravih argumentov, zlasti brez konkretnih finančnih izračunov posledic takšne odločitve. Prav tako so posamezni članice in člani komisije ugotavljali, da po izkušnjah iz prakse na ta dan zaposleni ne dosegajo visoke delovne storilnosti, saj v večini koristijo dopust ali pa niso primerno motivirani za delo, zato argumenti o pozitivnem vplivu na produktivnost v državi zaradi prav tega dodatnega delovnega dneva, po njihovem mnenju ne zdržijo presoje. Podana je bila tudi ocena, da morebitno poprejšnje usklajevanje na Ekonomsko-socialnem svetu ne bi prineslo drugačnih rezultatov, saj bi najbrž delodajalci in delojemalci v zvezi s to tematiko še vedno ostali na različnih bregovih.

Komisija ugotavlja, da primerjave s številom prazničnih in prostih dni v nekaterih sosednjih državah oziroma državah, ki jih Slovenija tudi drugače pogosto jemlje kot referenčno točko za primerjave na raznih področjih (npr. Avstrija, Nemčija, Italija, Hrvaška itd.), pokažejo, da Slovenija tudi s ponovno uvedbo 2. januarja kot prostega dne ne bi izrazito izstopala od povprečnega števila prostih dni v posameznih državah EU. Prav tako je bilo v razpravi poudarjeno, da četudi bi ponovna uvedba 2. januarja kot prostega dne na določene segmente gospodarstva lahko vplivala negativno, se po drugi strani zlasti v storitvenem sektorju (turizem, gostinstvo, tudi del trgovinskih dejavnosti itd.) lahko pričakuje boljše rezultate poslovanja, zato je končni vpliv na gospodarstvo kot celoto neprimerno oceniti kot zgolj negativen.

V razpravi so posamezne članice in člani komisije posebej izpostavili pozitivne posledice ponovne uvedbe 2. januarja kot prostega dne z vidika psiho-fizičnega počutja ljudi, ki se bodo posredno lahko odrazile v večji delovni vnemi in produktivnosti zaposlenih po daljšem počitku. Dejstvo je, da številni zaposleni od začetka krize dalje živijo pod hudimi pritiski tako v delovnem kot domačem okolju ter da sta dva ključna problema, na katera opozarjajo tako inšpekcijske službe kot strokovnjaki s področja dela, varnosti in zdravja pri delu, absentizem zaradi izgorevanja na delovnih mestih ter prezentizem navkljub boleznim, zaradi strahu pred izgubo delovnega mesta.

Komisija se je v razpravi posredno dotaknila tudi ostalih določb Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki je na posameznih področjih neargumentirano in škodljivo posegel v do tedaj obstoječe ureditve posameznih področij v državi. Komisija je zato, kot že večkrat poprej, pozvala k temeljiti reviziji omenjenega zakona in odpravi določb, ki niso več ne potrebne ne skladne s trenutnimi spremenjenimi družbenimi in gospodarskimi okoliščinami.

Po opravljeni razpravi so v okviru glasovanja o predlogu zakona prevladale pozitivne opredelitve članic in članov komisije do predloga zakona.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije mag. Darija Kuzmanič Korva.

Mag. Nuša Zupanec, l.r.
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun, l.r.
predsednik komisije